

kde okolnosti ty nenastanou — a jedině o tom rozhodoval úřad —, zákonný nárok na odměnu toho druhu existuje. Tento zákonný nárok je pak závislý na skutečném výkonu práce, resp. na trvání pracovního (služebního) poměru, takže nelze shledati nezákonným, došel-li žal. úřad k závěru, že odměnu tu lze pro zařazení do mzdové třídy vpočítati do služebních příjmů výpomocného učitele. Na tom nic nemění, že odměna ta je vyplácena v určité spojitosti s dobou prázdnin, tedy s dobou, kdy služební poměr netrvá, ježto nárok na ni je podmíněn předchozím trváním služebního poměru, resp. skutečným výkonem práce, od nichž nelze nárok ten pro úzkou souvislost vůbec odloučiti a bez nichž nemohl by nikdy vzniknouti. Nelze také přehlédnouti, že i požitky, jež výpomocný učitel dostává po dobu skutečné služby, nazývá zákon pouze odměnou (srov. odst. 3 a 4 § 3 učit. zákona č. 104/1926 Sb.). Není-li však o této »odměně« pochyby, že je příjmem rozhodným pro zařazení do mzdových tříd, pak dlužno totéž tvrditi o 20% částce zmíněné v odst. 5, ježto má tutéž povahu jako ona pravidelná, měsíčně vyplácená odměna. Vylučuje-li pak 1. věta odst. 5 za dobu prázdnin vyplácení oné měsíční odměny a mluví-li toliko o 20% částce celkové »odměny« (scil. ve smyslu odst. 4 pobírané), je zřejmo, že nejde tu o nějaký příspěvek za dobu nezaměstnanosti (jak to má stížnost na mysli poukazem na nál. Boh. A 4127/24), nýbrž o přídavek k platu a tedy také plat, čili jinými slovy, že ona 20% částka má povahu doplatku služebních požitků zákonným nárokem podepřeného. Jdeť tu o součást požitků, jichž se dostává zaměstnanci za výkon služeb a prací, a je pak za tohoto stavu správný názor žal. úřadu, že 20% částka celkové odměny příslušející výpomocnému učiteli podle § 3 odst. 5 učit. zákona č. 104/1926 Sb. je součástí pracovního výdělků ve smyslu § 7a) odst. 5 nem. zákona č. 33/1888 ř. z. ve znění zákona č. 457/1917 ř. z. Poukaz stížností na ustanovení § 21 odst. 2 zákona č. 221/1925 Sb. (léčebný fond), podle něhož nemůže se vyměřovati pojistné z činovného definitivních učitelů, nemůže na shora uvedeném nic měniti již z toho důvodu, že jde tu o výslovnou výjimku ze zákona, jaké však v daném případě není.

Č. 12.895.

Církevní věci: * Odměnami za vyučování náboženství ve smyslu § 1 odst. 5 zákona č. 122/1926 Sb. a § 18 odst. 1 vládn. nař. č. 124/1928 Sb. o úpravě platů duchovenstva nelze rozuměti příjmy zvláštního učitele náboženství ustanoveného školskou správou.

(Nález z 10. května 1937 č. 12.567/37.)

V ě c: Václav Z. ve Verneřicích (adv. Dr. Josef Sklenář z Prahy) proti rozh. min. škol. a nár. osvěty v Praze ze 7. června 1934 (vrch. min. komisař Dr. Václav Štorkán) o vrácení kongruového doplňku.

V ý r o k: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

D ů v o d y: Zem. úřad v Praze výměrem z 13. října 1933 zrušil na základě § 83 vládn. nař. z 13. ledna 1928 č. 8 Sb. své výměry z 14.

srpna 1930 a 23. června 1931, pokud jimi byl st-li přiznán doplněk kongruy za I. lustrum, a uznal st-le za povinna vrátiti náboženské matiči částky, které mu byly vyplaceny od 1. ledna 1926 do 31. prosince 1930 jako doplněk kongruy a od 1. ledna 1931 jako záloha na kongruový doplněk pro II. lustrum po srážce zaplaceného pensijního příspěvku; celkem byl st-l uznán za povinna vrátiti 101.903.05 Kč, a to do 8 dnů. Výměr jest odůvodněn v podstatě tím, že st-l, který byl farářem ve Verneřicích, byl ustanoven zatímním katechetou ve Verneřicích s nárokem na stálý pevný služební plat a pensijní zaopatření, o které se podle § 18 vlád. nař. č. 124/1928 Sb. snižuje doplněk kongruy, a nepředložil podle § 107 lit. b) cit. vlád. nař. výkaz o svých příjmech z veřejných prostředků a proto nebyla úřadu známa uvedená okolnost, která je rozhodná pro výměru kongruálního platu.

Tento výměr byl nař. rozhodnutím potvrzen.

Uvažuje o stížnosti podané na toto rozhodnutí, zabýval se nss nejprve námitkou, ve které se spatřuje nezákonnost v tom, že obě instance vykládají nesprávně § 83 vlád. nař. č. 8/1928 Sb., když na jeho podkladě bez dalšího ruší pravoplatná rozhodnutí zem. úřadu z 14. srpna 1930 a 23. června 1931. Nss nemohl vejíti na věcné přezkoumání této námítky a to proto, že nebyla vznesena ve správním řízení, ač se tak státi mohlo. Již úřad I. stolice opřel svůj výrok po formální stránce o ustanovení § 83 vlád. nař. č. 8/1928 Sb., st-l však nic proti tomu nenařmítal v odvolání, jež podal proti tomuto výměru. Zmíněná námitka je tedy vznesena po prvé ve stížnosti k nss přes to, že mohla býti uplatněna ve správním řízení, a jde proto o námitku, která je se zřetelem na ustanovení § 5 zákona o ss nepřípustná.

Ve věci je nař. rozhodnutí založeno na právním názoru, že za odměnu za vyučování náboženství ve smyslu ustanovení § 18 vlád. nař. ze 17. července 1928 č. 124 Sb. je možno považovati jen odměnu ve smyslu ustanovení čl. IV odst. 1 zákona z 13. července 1922 č. 251 Sb., které požívá duchovní, t. j. učitel náboženství povoláný k vyučování náboženství na školu církevním úřadem, při kteréžto odměně se po příp. povoluje také cestovné, nikoli však stálý služební plat plynoucí z dekretálního ustanovení učitelem školním úřadem. Naproti tomu namítá stížnost, že ani zákon č. 122/1926 Sb. ani vlád. nař. č. 124/1928 Sb. nerozeznávají, jde-li o odměnu podle zákona č. 251/1922 Sb. nebo podle učit. zákona č. 104/1926 Sb. anebo zda percipient vyučuje náboženství jako duchovní správce, t. j. člen místní katolické duchovní správy, anebo jako zvláštní učitel římsko-katolického náboženství. Podle názoru stížnosti je výraz »odměna za vyučování« vykládati extensivně tak, že je jím myšlena i odměna, která byla st-li přiznána na základě § 12 učit. zákona č. 104/1926 Sb. Se stížností nelze souhlasiti.

Podle čl. IV zákona z 13. července 1922 č. 251 Sb. náleží duchovenstvu ve správě duchovní (jakož i světským učitelům) za vyučování náboženství na veřejných školách obecných a občanských odměna a náhrada cestovní blíže zde stanovená. Zvláštním učitelům náboženství náleží podle § 12 zákona z 24. června 1926 č. 104 Sb. služební plat učitelský. Cit. ustanovení čl. IV zákona č. 251/1922 Sb. bylo výslovně

zachováno v platnosti ustanovením § 46 odst. 1 cit. zákona učitel. Sluší proto podle cit. právních norem přesně rozeznávat mezi odměnou a náhradou cestovní, jež přísluší duchovenstvu ve správě duchovní za vyučování náboženství, a mezi služebním platem učitelským, který náleží zvláštním učitelům náboženství ustanoveným školními úřady. Tyto pojmy měly před sebou tvůrci zákona č. 122/1926 Sb. o úpravě platů duchovenstva církví a náboženských společností státem uznaných, případně recipovaných, a vlád. nař. č. 124/1928 Sb. o úpravě platů duchovenstva. Jestliže se v § 1 odstavci 5 cit. zákona a § 18 odst. 1 cit. vlád. nař. praví, že doplněk nejnižšího příjmu (kongrua) snižuje se o jiný stálý příjem, jehož duchovní požívá z veřejných prostředků, a že toto ustanovení se nevztahuje na odměny a cestné za vyučování náboženství (a na platy členů Národního shromáždění), nelze »odměnami a cestným« rozumět nic jiného než odměny a cestné, jež náležejí duchovenstvu ve správě duchovní za vyučování náboženství, neboť cit. ustanovení je nutno vykládati v souvislosti s předpisy učit. zákona č. 104/1926 Sb. a čl. IV zákona č. 251/1922 Sb., který — jak řečeno — byl učitelským zákonem zachován v platnosti. Nemá proto stížnost pravdu, tvrdí-li, že odměnou podle § 18 odst. 1 vlád. nař. č. 124/1928 Sb. sluší rozumět i učitelský plat podle § 12 zákona č. 104/1926 Sb.

Žal. úřad vyslovil v nař. rozhodnutí, že dekretem z 15. srpna 1926 byly st-li přiznány okr. škol. výborem v Děčíně požitky katechety ve Verneřicích podle § 12 učit. zákona počínajíc 1. lednem 1926, že jde o služební požitky, které st-l dostával jako zvláštní učitel náboženství, ustanovený úřadem školním, a jde proto o stálý služební příjem (plat) plynoucí z dekretálního ustanovení st-le učitelem a nikoliv o odměnu. Že st-l byl ustanoven školním úřadem zvláštním učitelem náboženství a že mu cit. dekretem okr. škol. výboru v Děčíně byly upraveny požitky podle učit. zákona, stížnost nepopírá. Potom však nelze důvodně tvrditi, že úřad použil zákona nesprávně, odepřel-li použití na st-le ustanovení § 18 odst. 1 vlád. nař. č. 124/1928 Sb. Na věci nic nemůže změnití odvolání na výnos zem. škol. rady z 29. ledna 1924 cit. ve stížnosti, podle něhož st-li bylo výjimečně dovoleno, aby nadále zůstal provisorním zvláštním učitelem náboženství ve Verneřicích přes to, že zastává úřad faráře, a to již proto, že i v tomto výnosu je st-l kvalifikován jako zvláštní učitel náboženství ve školní službě. — — —

Č. 12.896.

R í z e n í p ř e d n s s: I. Přiznání odkladného účinku podle § 17 zákona o ss může býti zúčastněnou stranou naříkáno stížností k nss. — II. Souhlas rozhodčí komise s propuštěním člena závodního výboru podle § 22 zákona č. 330/1921 Sb. není rozhodnutím neb opatřením podle § 2 zákona o ss; nelze proto přiznati odkladný účinek podle § 17 zákona o ss stížnosti na usnesení komise, kterým takový souhlas byl udělen.

(Nález z 12. května 1937 č. 423/35-5.)